

Država i informaciono društvo

Informaciono ili, savremenije rečeno, „digitalno društvo“ se razvija i u Srbiji. To se vidi po stopi rasta primena Interneta, **digitalizaciji poslovanja u pojedinih kompanijama**, razvoju eUprave, primeni eBankarstva, proizvodnji i izvozu aplikativnog softvera... Kako se država odnosi prema ovom očitom napretku?

 @Nikola Marković

U stručnoj javnosti postoji mišljenje da je većina ostvarenih uspeha rezultat pre svega pojedinačnih zalaganja i da bi rezultata bilo mnogo više da na nivou države postoje osmišljene i koordinirane aktivnosti na razvoju informacionog društva u celoj zemlji, kako je to uobičajeno u Evropskoj uniji i mnogim razvijenim državama. U Srbiji su nadležnosti za oblast informacionog društva podeljene između više državnih organa i službi i ne postoje ovlašćeni organ za ukupnu koordinaciju, objedinjavanje aktivnosti i razvoj informacionog društva u celini. Na primer, za informaciono društvo je nadležno ministarstvo za trgovinu, turizam i telekomunikacije, a za eUpravu je nadležno Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

Srbiji preči digitalni jaz između malog broja informatički razvijenih i mnoštva informatički nerazvijenih sredina. Za izlazak iz domaće privredne krize potrebno je stimulisati informatizaciju poslovanja i ukupnu informatizaciju u društvu

Unapređivanje administrativnog kapaciteta

U Izveštaju Evropske unije o napretku Srbije u procesu pristupanja Evropskoj uniji, već nekoliko godina se ukazuje na potrebu unapređivanja administrativnog kapaciteta za rad u oblasti razvoja informacionog društva. Istraživanja Republičkog zavoda za statistiku ukazuju da je u 2015. godini samo 16,2 odsto kompanija sa više od 10 zaposlenih imalo informa-



cione sisteme sa odgovarajućim ERP-om. Samo 22,9 odsto kompanija prima porudžbine za robu ili usluge preko Web sajta odnosno mobilne aplikacije. Takođe, samo 3% kompanija prima porudžbine za proizvode i usluge putem EDI tipa poruke. Domaće IT tržište po finansijskom obimu stagnira od 2008. godine i to se negativno odra-

žava na opremanje privrede i javnog sektora i položaj domaćih IT kompanija.

Svi ovi podaci govore, da je u najvećem delu naše privrede nivo informatizacije poslovanja nizak, i da je za povećavanje konkurentnosti i opstanak u savremenim uslovima neophodno bitno unaprediti nivo informatizacije (digitalizacije) poslovanja. U svetu se jasno ispoljava trend masovne digitalizacije poslovanja, a kod nas

je mali broj kompanija i javnih službi spreman da se u to uključi. Šta više, Srbiji preči digitalni jaz između malog broja informatički razvijenih i mnoštva informatički nerazvijenih sredina. Za izlazak iz domaće privredne krize, povećanje stope privrednog razvoja i ukupni društveni razvoj, potrebno je stimulisati informatizaciju poslovanja i

ukupnu informatizaciju u društvu. Evropska unija i mnoge zemlje su informatizaciju postavile kao cilj i metod razvoja i u tome postigle zapažene uspehe.

Iskustva razvijenih zemalja

Država treba da razmotri stanje i sagleda kojim merama može da stimuliše brži i organizovaniji proces informatizacije privrede, javnih službi i društva u celini. Na osnovu iskustva iz drugih zemalja mogu se

pomenuti neke mere kao što su: krediti za opremu, poreske olakšice za investiranje u informatizaciju, standardizacija aplikacija za masovnu upotrebu, stimulisanje kadrova da ostanu u zemlji... Za osmišljen, organizovaniji i koordiniran rad na uspešnijoj informatizaciji potrebni su stručnjaci i kompetentno rukovođenje. U Srbiji postoje naučni i stručni radnici koji dobro poznaju trendove razvoja informacionog društva i potrebno je njihovo veće angažovanje.

Potrebno je da se integralno obuhvate i organizovano unapređuju sve sfere razvoja informacionog društva i to od uprave, preko javnih službi i privrede sve do informatizacije svakodnevnog života građana. Stručna udruženja, naučne institucije, pojedine regionalne privredne komore i druge asocijacije ukazuju godinama na potrebu da se unapredi i bolje organizuje rad u oblasti razvojnog jedne od mnogobrojnih prilika koje vam se nude na svakom koraku. Samo odlučite gde će vam biti najbolje!